
 2.3. Ponašanje za 5	 1. i 2. razred
--	--	---

<p>Sažetak nastavne jedinice</p> <p>Učenici će na početku sata izraditi znak koji kazuje nešto osobno o njima. Usvojiti će značenje pojma privatne informacije. Raspravljati će o dijeljenju privatnih informacija. Izdvojiti će pravila sigurnoga ponašanja u stvarnome životu i povezati ih s pravilima sigurnoga ponašanja na internetu. Pogledati će videoisječak <i>Moje susjedstvo na internetu</i> i raspravljati o njemu. Izraditi će plakat mjesta na koja bi željeli poći <i>online</i>.</p>	<p>Cilj i ishodi učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naučiti što su privatne informacije – upoznati pravila sigurnoga ponašanja u stvarnome životu i na internetu
---	---

Korelacija: Hrvatski jezik, Likovna kultura, sat razrednika

Nastavna sredstva i pomagala: papiri A4, bojice, flomasteri, ljepljiva vrpca, hamer-papir za izradu plakata, video *Moje susjedstvo na internetu*

Uvodni dio

10 minuta

Motivacijska aktivnost

Zadatak:

Učenici trebaju izraditi znak koji otkriva nešto osobno o njima (adresu stanovanja, broj telefona, omiljenu hranu, nadimak i slično). Taj znak trebaju staviti i nositi na leđima.

Rasprava:

Kako ste se osjećali dok ste nosili znak? (Mogući odgovori: dobro, čudno, neugodno, osramoćeno.) Biste li se bolje osjećali da ste mogli odlučiti tko će znati te informacije o vama? (Učenici će vjerojatno htjeti imati kontrolu nad određenim informacijama o sebi.)

S učenicima razgovaramo o činjenici da osobne informacije ne trebaju dijeliti s nepoznatima i da je neke informacije (nazvane privatnim informacijama) posebno važno zaštititi iz sigurnosnih razloga. Određujemo s učenicima što znači izraz *privatne informacije*.

Privatne informacije uključuju:

- puno ime
- kućnu adresu
- ime škole i adresu
- broj telefona
- adresu elektroničke pošte
- osobni identifikacijski broj.

Glavni dio

30 minuta

Aktivnost 1

Razgovaramo s učenicima o mjestima koja su posjetili (tijekom školskoga izleta, boravka u školi u prirodi, s roditeljima i slično). Ako učenici nemaju iskustva s izletima i putovanjima, dajemo im neke primjere različitih mjesta koja mogu posjetiti kao razredni odjel, npr. muzej, zoološki vrt i slično. Učenici odabiru mjesto na koje bi željeli poći na izlet.

Učenici trebaju zamisliti izlet na odabrano mjesto. Učiteljica/učitelj im pripovijeda pripremu, a učenici istovremeno pantomimom pokazuju što se događa (na primjer, obucite jakne, uđite u autobus, dajte svoju kartu na pregled). Nakon toga učenici navode što misle da mogu vidjeti i što se događa kad stignu na odredište (učenici ponovno glume pantomimom).

Rasprava:

Što nam je potrebno da bismo bili sigurni kad posjećujemo nova mjesta? Učiteljica/učitelj navodi učenike da spoznaju pravila sigurnosti:

- uvijek posjećivati mjesta s odraslima
- ne odvajati se od skupine i sam ići u obilazak
- razgovarati jedino s osobama koje poznajemo.

Učenici iznose neka pravila koja poštuju na putovanju: navedu pravila koja su ih naučili roditelji ili druge odrasle osobe od povjerenja.

Aktivnost 2

Cilj ove aktivnosti je naučiti što znače pojmovi internet i *online* te naučiti tri pravila sigurnoga ponašanja na internetu.

Internet je svjetska mreža koja povezuje jako velik broj računala koji međusobno razmjenjuju podatke (poruke, fotografije, video).

Online znači da smo spojeni ili priključeni na mrežu – internet.

Slijedi razgovor u kojemu će učiteljica/učitelj upoznati učenike da se mogu posjetiti zanimljiva mjesta u cijelome svijetu internetom. Potičemo učenike da navedu što više mjesta koja se mogu posjetiti internetom (*online*).

Dodatna aktivnost

Pogledati videoisječak *Moje susjedstvo na internetu* (trajanje 3:18 min):

<http://www.commonsemmedia.org/video/modal/2102075>.

Rasprava:

Što je lik rekao da mu se sviđa na internetu? Što sve može raditi na internetu?

Mogući odgovori:

- Voli posjećivati zabavna mjesta.
- Može razgovarati s obitelji i prijateljima.
- Može naučiti mnogo novoga.
- Može stvarati nešto novo na internetu.

Koja tri pravila poštuje lik iz videa kad posjećuje mjesta na internetu (online)?

1. Uvijek prvo traži dopuštenje roditelja (ili učiteljice/učitelja).
2. Razgovara jedino s osobama koje poznaje.
3. Posjećuje mjesta koja su primjerena za njega.

Potrebno je učenicima naglasiti da kao što poštujemo sigurnosna pravila na putovanjima u stvarnome životu, jednako tako valja poštivati tri navedena pravila sigurnosti kad idemo na internet.

Zajedno ćemo s učenicima izraditi plakat u kojemu će se navesti i ostala pravila sigurnosti kojih se valja pridržavati na internetu.

Prijedlog pravila sigurnoga ponašanja na internetu:

- Nikada ne otkrivaj svoje ime, školu, dob, broj telefona ili adresu.
- Ne otvaraj elektroničku poštu od nepoznatih osoba – može sadržavati viruse koji mogu naštetiti računalu.
- Nemoj slati fotografije nepoznatim osobama ili gledati fotografije koje ti šalje nepoznata osoba.
- Nemoj otkriti kojom se zaporkom koristiš (osim roditeljima).
- Reci odrasloj osobi kojoj vjeruješ ako se dogodi što ružno ili zastrašujuće na internetu.

Završni dio

5 minuta

Potičemo razgovor pitanjima:

Za što internet može biti koristan? (Za posjet udaljenim mjestima i za stjecanje novih znanja.)

Koja pravila trebamo poštivati tijekom posjeta novih mjesta u stvarnome životu? (Učenici trebaju navesti tri pravila koja su navedena u dijelu o putovanju u stvarnome životu.)

Koja pravila trebamo poštivati za posjeta *online* mjestima (mjestima na internetu)?

1. Uvijek prvo tražiti dopuštenje roditelja (ili učiteljice/učitelja).
2. Razgovarati jedino s osobama koje poznaje.
3. Posjećivati mjesta koja su primjerena uzrastu.

OŠ "Mladost"
Osijek

Dodatne aktivnosti

Odabrati jednu stranicu na internetu i posjetiti ju.

U skupinama izraditi plakat na kojemu će prikazati mjesta kamo bi željeli otići *online* i predstaviti svoj plakat razrednom odjelu.

Obiteljske aktivnosti

Zajednički posjetiti stranice koje su učenici posjetili na nastavi te neka nova mjesta o kojima će razgovarati na sljedećemu satu.

Učenik treba prenijeti članovima obitelji koja su pravila sigurnosti za odlazak na internet.

Literatura

<http://www.commonsemmedia.org/video/modal/2102075>

Prilozi

Videoisječak *Moje susjedstvo na internetu*:

<http://www.commonsemmedia.org/video/modal/2102075>